

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, al Republicii Moldova IMSP CS Cuhureștii de Sus	Procedura Operațională	Ediția: I Nr.
	MĂSURAREA TENSIUNII ARTERIALE	Revizi a Nr.
		Exemplar nr.: 1

**1. Lista responsabilităților de elaborarea, verificarea și aprobare
ediției sau reviziei în cadrul ediției proceduri operaționale**

Nr.crt	Elemente privind responsabil\operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1.1	Elaborat	Corniencova Tatiana	Medic de familie	03.06.2024	
1.2	Verificat	Gaiu Liudmila	Șefa IMSP CS	04.06.2024	
1.3	Aprobat	Gaiu Liudmila	Șef IMSP CS	04.06.2024	

1. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale

Nr.Crt.	Ediția\revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

1. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
3.1	Aplicare	1	Șefa CS	Șef IMSP CS	Gaiu Liudmila	05.06.20	
3.2	Aplicare	2	Medic de familie	Medic de familie	Corniencova Tatiana	05.06.20	
3.3	Aplicare	3	Resurse umane	Șef resurse umane	Sarmanic Oxana	05.06.20	
3.4	Aplicare	4	Reprezentantul colectivului	Asistentul superior	Cîșmari Victoria	05.06.20	

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, al Republicii Moldova IMSP CS Cuhureștii de Sus	Procedura Operațională	Ediția: I Nr.
	MĂSURAREA TENSIUNII ARTERIALE	Revizi aNr.
		Exemplar nr.: 1

1. MOTIVAȚIE

Măsurarea T.A. reprezintă o activitate de bază la nivelul cabinetului medical, ca parte a examenului clinic general. Procedura se regăsește în mai multe protocoale clinice naționale și este monitorizată în trei dintre indicatorii de performanță la nivelul asistenței medicale primare. De asemenea, având în vedere că bolile cardiovasculare reprezintă principala cauză de deces în Republica Moldova, iar hipertensiunea arterială este unul din factorii de risc importanți în mortalitatea prin boala cardiovasculară, se justifică introducerea acestei proceduri operaționale.

2. SCOP

- Determinarea presiunii sistolice și diastolice pentru a compara starea curentă cu valorile normale;
- Evaluarea stării pacientului în ce privește volumul de sânge, randamentul inimii și sistemul vascular;
- Aprecierea răspunsului pacientului la tratamentul cu fluide sau/și medicamente.

3. INTRODUCERE / DEFINIȚIE

Măsurarea tensiunii arteriale este o procedură ne-invazivă, ascultătoare prin perceperea cu stetoscopul plasat în plica cotului a zgomotelor exercitate de coloana de sânge asupra peretelui vascular, în timpul contracției și relaxării ritmice a inimii.

4. DOMENIU DE APLICARE

Centru de sănătate, cabinet triaj

5. GLOSAR

- T.A.= tensiune arterială;
- cm Hg = centimetri coloana de mercur;
- mm HG = milimetri coloana de mercur.
- HTA – hipertensiune arterială

6. ROLURI SI RESPONSABILITĂȚI

Responsabil de proces – Asistenta medicală
Echipa de proces – Medic de familie + asistenta medicală
Asistenta medicală

- Înregistrează pacientul;
- Măsoară T.A. la fiecare pacient adult care se prezintă la centrul de sănătate;
- Înregistrează valori T.A. în fișa medicală a pacientului.

7. DESCRIEREA PROCEDURII

Materiale necesare

- Se pregătesc pe o tavă medicală:
- Stetoscop biauricular;
- Tensiometru cu manșetă adaptată vârstei;
- Comprese cu alcool medicinal;
- Fișa medicală a pacientului

Pregătirea pacientului

Psihică:

- Se explică pacientului procedura pentru a reduce emoțiile, teama și a obține colaborarea;
- Se asigură un repaus psihic de cel puțin 5 minute înainte de măsurare;
- Se obține consimțământul informat al pacientului;

Fizică

- Se asigură un repaus fizic de cel puțin 5 minute înainte de măsurare;
- Se așează pacientul în poziție confortabilă de decubit dorsal ori semișezând sau în ortostatism conform indicației medicale;

Efectuarea procedurii

- Măinile se spală cu apă și săpun și se șterg cu un prosop de unică folosință;
- Se utilizează comprese cu alcool pentru a șterge olivele și părțile metalice ale stetoscopului dacă este necesar;
- Se selectează un tensiometru cu manșetă potrivită vârstei și stării constituționale a pacientului;
- Se alege brațul potrivit pentru aplicarea manșetei (fără perfuzie intravenoasă, intervenție chirurgicală la nivelul sânelui sau axilei, fără arsuri, șunt arterio-venos sau răni ale mâinii);
- Se permite pacientului să adopte poziția culcat sau așezat cu brațul susținut la nivelul inimii și palma îndreptată în sus;
- Se descoperă brațul pacientului fie prin ridicarea mânecii fie prin dezbrăcare dacă mâneca este prea strâmtă, pentru a nu crește presiunea deasupra locului de aplicare a manșetei;
- Se verifică dacă manșeta conține aer;
- Se scoate aerul din manșetă, la nevoie, deschizând ventilul de siguranță și comprimând manșeta în palme sau pe suprafață dură;
- Se închide ventilul de siguranță înainte de a umfla manșeta;
- Se aplică manșeta, circular, în jurul brațului, bine întinsă, la 2,5 -5 cm deasupra plicii cotului și se fixează;
- Se palpează artera brahială sau radială exercitând o presiune ușoară cu degetele;
- Se așează membrana stetoscopului deasupra arterei reperate și se introduc olivele în urechi;
- Se umflă manșeta tensiometrului pompând aer cu para de cauciuc în timp ce se privește acul manometrului;
- Se continuă pomparea de aer până când presiunea se ridică cu 30 cm deasupra punctului în care pulsul a dispărut (nu se mai aud bătăi în urechi);
- Se decomprimă manșeta, deschizând ușor ventilul de siguranță pentru restabilirea circulației sângelui prin artere;
- Se înregistrează mental cifra indicată de acul manometrului în oscilație în momentul în care, în urechi, se aude prima bătaie clară (lup-dup); această cifră reprezintă presiunea (tensiunea) sistolică sau maximă;
- Se înregistrează numărul care corespunde bătăii de final în timp ce se continuă decomprimarea manșetei; acesta reprezintă T.A. diastolică sau minimă;
- Se îndepărtează manșeta, se curăță și se dezinfectează olivele stetoscopului;

Notarea procedurii

- Se înregistrează valorile măsurate în fișa medicală a pacientului, notând: numele pacientului, data înregistrării, valorile obținute (T.A. = 130/70 mmHg sau T.A.= 13/7 cmHg).

Modificări în situațiile în care procedura nu poate fi efectuată corespunzător

- Se ridică brațul pacientului deasupra inimii pentru 15 secunde înainte de reverificarea presiunii dacă se aud cu dificultate sunetele (bătăile cardiace) în urechi;
- Se măsoară T.A. la coapsă dacă accesul la arterele brațului nu este posibil;
- Se alege o manșetă lată și se așează pacientul pe abdomen pentru palparea adecvată a arterei poplitee;
- Se ajustează evaluarea presiunii arteriale înregistrate, dacă se folosește coapsa, întrucât există tendința ca T.A. să fie mai mare la extremitatea distală față de extremitatea proximală (superioară);
- Se măsoară presiunea arterială prin metoda palpatorie, în lipsa stetoscopului auricular; prin aceasta metodă întotdeauna se obține exact numai tensiunea sistolică.

Educarea pacientului

Se sfătuiește pacientul adult să-și măsoare T.A. regulat. Se informează pacientul despre utilitatea

automăsurării T.A. la domiciliu, prin echipament digital. Se instruește pacientul să se prezinte cu promptitudine la medic dacă valorile T.A. sunt în afara valorilor normale. Se instruește pacientul cu hipertensiune arterială (HTA) să-și ia medicamentele în mod regulat, să reducă consumul de sare, să-și verifice greutatea și să învețe tehnici de management al stresului. Se informează pacientul/familia care sunt valorile normale în funcție de vârstă; se oferă, eventual, un tabel cu valori orientative ca în exemplul de mai jos

8. FORMAT SPECIAL

Nu e cazul.

9. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 695 din 13.10.2010 cu privire la Asistența Medicală Primară din Republica Moldova;
- Acte normative de standardizare a serviciilor medicale (ghiduri practice, protocoale clinice naționale, protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie, standarde medicale de diagnostic și tratament, algoritmi de conduită);
- PCN – HTA.